

بهبود عملکرد بتن های معمولی با استفاده از نانو لوله های کربنی چند جداره و مواد افزودنی میکروسیلیس

محمد صادق عباسی فر^{۱*}، قاسم خادمی^۲، سید محمد میرحسینی^۳، محمد رضا پیرمحمدی^۴

۱- دانشجوی کارشناسی مهندسی عمران دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک، ایران

۲- کارشناسی ارشد مهندسی عمران-سازه دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب، ایران

۳- استادیار گروه مهندسی عمران دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک، ایران

۴- دانشجوی کارشناسی مهندسی عمران دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک، ایران

۱*:mabbasifar1996@gmail.com

چکیده

بتن به عنوان پر مصرف ترین مصالح ساختمانی شناخته میشود که استفاده از آن همچنان در حال افزایش است. با گسترش استفاده از بتن، اقتصاد، دوام و کیفیت آن اهمیت ویژه ای میپابد. از یکسو استفاده از نانو لوله در بتن سبب افزایش مقاومت فشاری و کششی میگردد. لذا استفاده از بتونی که خصوصیات بتن حاوی میکروسیلیس و نانو لوله را با هم داشته باشد کمک شایانی به ساخت سازههایی با عملکرد بالا و با دوام مینماید. در این پژوهش به بررسی اثر توأم میکروسیلیس و نانو لوله پرداخته میشود. هدف از تحقیق حاضر، بررسی و مقایسه خصوصیات مکانیکی و مقاومتی نمونههای بتون سیمانی و نمونههای بتونهای دارای نانولوله و هم چنین بتونهای دارای نانولوله و میکروسیلیس است. هم چنین بررسی تاثیر تغییرات مقاومت فشاری از میکروسیلیس در دو طرح ۴٪ و ۶٪ وزنی سیمان و هم چنین دو طرح نانولوله با درصد بهینه ۱۵٪ حاوی میکروسیلیس در ماتریس بتونی از دیگر اهدافی بودند که در این پژوهش دنبال شدند. در این پژوهش با انجام آزمایشات لازم بر اساس استانداردهای مربوط، به مقایسه و تحلیل طرحهای متفاوت ماده میکروسیلیس در طرح اختلاط بتن اصلی پرداخته شده و در تمامی آزمایشات عملکرد بهتر بتون حاوی نانولوله به همراه میکروسیلیس نسبت به بتون سیمانی و بتونهای صرف دارای نانولوله مشاهده شد. به عنوان نمونه در سنین ۲۸ روزه به طور میانگین بیش از ۳۰ درصد افزایش مقاومت فشاری را در نمونه بتونهای نانولوله کربنی حاوی میکروسیلیس نسبت به نمونه بتون های حاوی نانولوله بدون میکروسیلیس مشاهده کردیم.

کلمات کلیدی: نانو لوله، خصوصیات مکانیکی، میکروسیلیس، مقاومت فشاری، نانو تکنولوژی

Improve the performance of conventional concrete using multi-walled additives carbon nanotubes and microsilica

Mohammad sadegh abbasifar^{1*}, Ghasem khademi², seyyed mohammad mirhosayni³, mohammad reza pirmohammadi⁴

1- Student of Civil Engineering, Islamic Azad University of Arak, Iran

2- Master of Civil-Structural Engineering, Islamic Azad University, West Tehran Branch, Iran

3- Assistant Professor department of Civil Engineering, Islamic Azad University of Arak, Iran

4- Student of Civil Engineering, Islamic Azad University of Arak, Iran

1*:mabbasifar1996@gmail.com

Abstract

Concrete is the highest consumption buildings material which know till now and to be increase. By increasing of using concrete, economy, performance and quality become more important. In one hand, using MWCNT in concrete increasing tension and compression strength, so using concrete containing both MWCNT and silica fume can help to build structure with high performance and performance. In this experimental study, performance of both silica fume and MWCNT have been surveyed. In this study, mechanical features and strength of normal concrete, concrete containing MWCNT and containing both MWCNT and silica fume have been compared. Also compression strength variation of concrete containing 1% and 2% silica fume and these two type of concrete containing MWCNT have been studied. in this study, by sufficient examinations due related standards, comparison and analysis on different batches containing silica fume have been done and there was a better performance in concrete containing silica fume and MWCNT than normal concrete and concrete containing MWCNT. At the age of 28 days of concrete, concrete containing both silica fume and MWCNT have 10% more compression strength than concrete containing only MWCNT have been observed.

Keywords: Nanotube (MWCNT), Mechanical Properties, Microsilica, Compressive Strength, Nanotechnology

فناوری نانو موج چهارم انقلاب صنعتی، پدیده‌ای عظیم است که در تمامی گرایش‌های علمی راه یافته و از فناوری‌های نوینی است که با سرعت هر چه تمام تر در حال توسعه می‌باشد. فناوری نانو فرآیند دستکاری مواد در مقیاس اتمی و تولید مواد و ابزار، به وسیله کنترل آن‌ها در سطح اتم‌ها و مولکول‌ها است. در واقع اگر همه‌ی مواد و سیستم‌ها ساختار زیر بنای خود را در مقیاس نانو ترتیب دهند، آن‌گاه تمام واکنش‌ها سریع تر و بهینه تر صورت می‌گیرد و توسعه پایدار پیش گرفته می‌شود [1].

از جمله دستاوردهای فراوان این فناوری کاربرد آن در تولید، انتقال، مصرف و ذخیره سازی انرژی با کارایی بالاست که تحول شکرف را در این زمینه ایجاد می‌کند. از این رو دست اندر کاران و محققان علوم نانو در تلاش اند تا با استفاده از این فناوری به آسایش و رفاه بیشتر در درون و بروون ساختمان با یافتن طبقه جدیدی از مصالح ساختمانی با عملکرد بالا و صرفه جویی در هزینه‌ها به خصوص در مصرف منابع انرژی و در نهایت به توسعه پایدار دست یابند [2].

کاربرد نانو تکنولوژی در صنعت ساختمان

با توجه به جدید بودن این فناوری هر سال کاربردهای جدیدی از آن در صنایع مختلف معرفی می‌شود. در مورد کاربردهای نانو تکنولوژی در صنعت ساختمان به طور خلاصه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

بهبود خواص سیمان و بتن، بهبود خواص مکانیکی، افزایش کیفیت سیمان و بتن، جلوگیری از نفوذ عوامل مخرب خارجی به داخل بتن. برخلاف اینکه مناسب بودن اجزای تشکیل دهنده، ریختن و عمل آوری بتن موجب افزایش طول عمر و کارکرد بتن در پیشرفت شرایط طبیعی و صنعتی می‌گردد، اما خرابی زودرس سازه‌های بتنی نیز در بعضی مواقع رخ داده و درس‌های ارزشمندی را در مورد کنترل عامل‌های موثر در عدم دوام بتن می‌دهد [3]. بتن از جمله مواد خلل و فرج دار، با منافذ در مقیاس نانو است که این منافذ از واکنش شیمیایی سیمان و آب ایجاد می‌شوند. این منافذ در مقیاس نانو خصوصیات محصولات هیدراته سیلیس کلسیم را کنترل می‌کند. به همین دلیل، بتن از بعضی جهات یک نانو ماده است. فناوری نانو فرسته‌هایی را برای پیشرفت و بهبود زندگی فراهم می‌کند. نکته قابل توجه در فناوری نانو این است که اکنون به این مقیاس دسترسی داشته و می‌توان همین مسیر را برگردان کرد و از پایین به بالا از اتم به مولکول و ...تا ماده (شروع به ساخت اجسام نمود و محصولاتی را به وسیله قرار دادن اتم‌ها و مولکول‌ها در کنار هم به دست آورد [4].

روش بالا به پایین

این روش عبارت است از کوچک کردن اندازه ساختارها از میکرومتر به نانومتر در واقع این امکان وجود دارد که مواد را آن قدر تجزیه کنیم تا به حد نانومتری برسند. امروزه این عمل توسط شکست فیزیکی و شیمیایی انجام پذیر است.

روش پایین به بالا

این روش مبتنی بر در کنار هم قرار دادن توده‌های اتمی و مولکولی به صورت کنترل شده به منظور ساخت سیستم‌های بزرگتر است. روش تولید پایین به بالا را فقط برای ساخت مواد در مقیاس نانومتری می‌توان استفاده کرد، اما در روش‌های تولید بالا به پایین هم برای تولید مواد نانو هم برای مواد میکرو کاربرد دارند. استفاده از نانو ذرات باعث بهبود خواص مکانیکی و افزایش کیفیت سیمان و بتن می‌شود. هم چنین نانوذرات و روکش‌های نانویی از نفوذ عوامل مخرب خارجی به داخل بتن که سبب کاهش دوام، پایایی و افزایش سرعت تخریب می‌شود، جلوگیری می‌کند. از کاربردهای نانو ساختارها در بتن‌ها می‌توان به استفاده از آن‌ها در بتن‌های با عملکرد بالا و بتن‌های خود تراکم اشاره کرد [۵و۶]. نانولوله‌های کربنی از دیگر افزودنی‌های بتن است که با اینکه چگالی در حدود یک ششم چگالی فولاد دارند، مدول یانگ آن‌ها ۵ برابر و استحکام آن‌ها ۸ برابر بیشتر از فولاد است [۷]. از این افزودنی نانویی می‌توان به عنوان یک مسلح کننده مناسب با قابلیت پل زدن بین ترک‌ها، کاهش ابعاد و تغییر شکل ترک‌ها استفاده کرد [۸]. از جمله خواص منحصر به فرد نانولوله‌های کربنی مدول الاستیسیته بالا (۱۲۰۰ گیگا پاسکال) و استحکام کششی خوب از یک طرف و طبیعت کربنی بودن نانولوله‌ها (به این علت که کربن ماده‌ای است کم وزن، بسیار پایدار و ساده جهت انجام فرآیندها، که نسبت به فلزات برای تولید ارزان تر می‌باشد) باعث شده که در دهه گذشته شاهد تحقیقات مهمی در کارایی و پریاری نانو باشیم [۹]. افزودن این مواد سبب افزایش مقاومت در برابر حملات شیمیایی می‌شود که این خود دوام و پایداری بتن را به دنبال دارد. از خواص دیگر نانولوله‌های کربنی این است که می

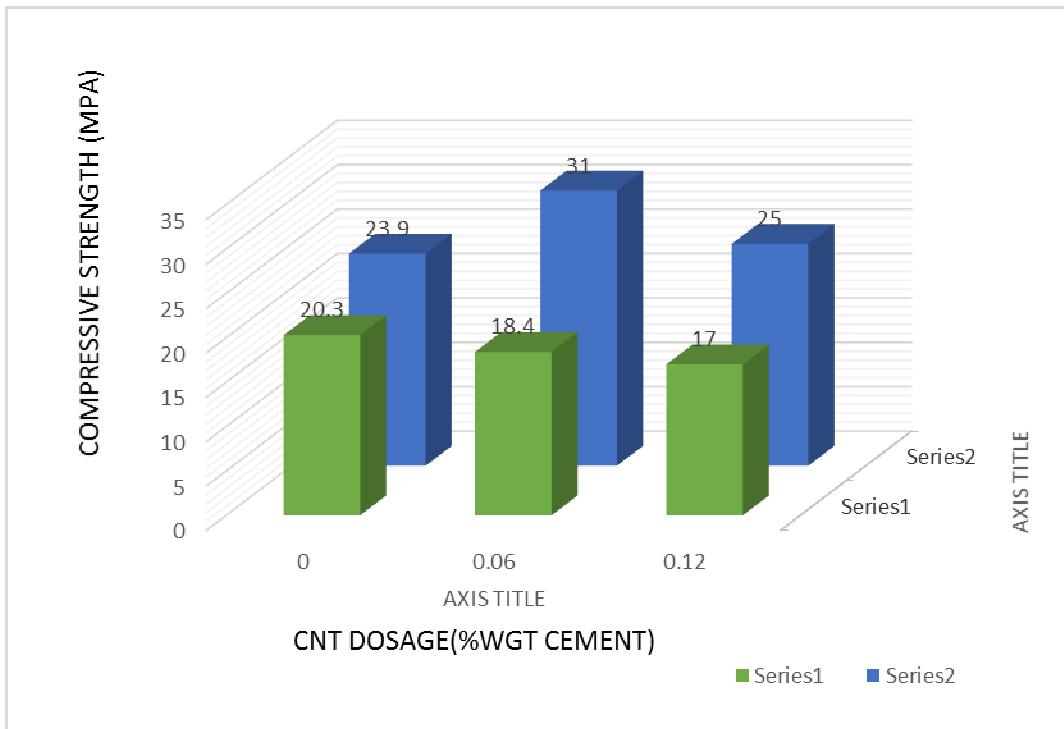
توانند دوران و خم بسیار بالایی را بدون شکستن تحمل کنند. محققان بر این باور بودند که نانو لوله های کربنی چند دیواره عامل دار برای بهبود خواص مقاومت سیمان پر تلند به کار گرفته شد. دلیل ارائه این بود که نانو لوله های کربنی عامل دار می توانند پیوندهای شیمیایی بین گروه COOH از نانو لوله ها و فاز هیدرات سیلیکات کلسیم، از ماتریس سیمان که انتقال تنفس را فراهم می کند افزایش دهد [10]. مقایسه خواص نانو لوله های کربنی با سایر افزودنی های بتون در جدول ۱ مشاهده می شود.

جدول ۱: مقایسه خواص نانو لوله های کربنی با سایر افزودنی ها

name	SWNT	DWNT	MWNT	VGCNF	Carbon Fibre	Zylon	Spectra	Kevlar ۴۹	Steel fibers ۰.۱ %
Tensile Strength (GPa)	-	23-63	-	3-20	4-7	5.8	3.1	3.6-4.1	500-2000
Tensile Modulus (GPa)	640	-	1060	50-775	150-950	270	105	130	-
Elongation at break (%)	5.8	28	-	-	0.5-2.5	2.5	2.5	2.8	5-35
Density (g/cm ^۳)	1.3-1.5	1.5	1.8-2.0	1.9-2.1	1.7-2.2	1.56	0.97	1.44	7900
Electrical Conductivity (S/m)			~10 ^۶		5.5*10 ^۴ to 9 * 10 ^۵		<10 ^{-۱۳}		-
Typical diameter	1 nm	~5 nm	~۲۰ nm	60-100 nm			5-10 μm		0.3-0.7 mm

تأثیر نانو لوله های کربنی بر مقاومت فشاری کامپوزیت سیمان:

فناوری نانو در ساخت و ساز در سال ۲۰۰۹ توسعه داده شد. مطالعات قبلی نشان داده اند که قدرت مواد سیمانی را افزایش می دهند. هم چنین با مقدار کمی از نانو لوله ها اگر در سطح ماتریس به طور موثری پراکنده شوند می توانند مقاومت های مورد نظر را بهبود بخشدند. می توان خاطر نشان کرد جهت اینکه نانو لوله ها اثر مفید روی خواص مکانیکی کامپوزیت های سیمان داشته باشند، پراکنده گی آنها بسیار زرامی است. در پژوهشی که توسط مالگورزاتا للوز آلمانی انجام شد، تاثیر افزایش نانولوله های کربنی را روی مقاومت فشاری بتون در سنین ۷ و ۲۸ روزه مورد بررسی قرار داد [11]. نکته حائز اهمیت در این پژوهش این است که اگر مقدار کمی نانو لوله در ماتریس بتنی بطور موثر پراکنده شود می توانند بطور قابل توجهی استحکام خمشی را افزایش دهد. لازم بذکر است که حتی نتایج بهتری روی مقاومت فشاری بدست آمده است. در این پژوهش از پلی کربوکسیلات (فوق روان کننده) به مقدار ۱٪ وزن سیمان و CNT در درصد وزنی های ۰/۰۶ و ۰/۱۲ درصد استفاده گردید. نتایج نمونه ها در شکل ۱ آمده است.

شکل ۱: نمودار مقاومت فشاری و درصد نانو لوله‌ی کربنی

همان‌طور که در نمودار بالا مشاهده می‌شود با مقدار $0/0.06$ و $0/0.12$ درصد نانو لوله، مقاومت فشاری نمونه ۷ روزه کاهش نشان داده است، این در حالی است که در مقاومت فشاری ۲۸ روزه نمونه‌ها با $0/0.06$ و $0/0.12$ درصد، به ترتیب $29/7$ و $4/6$ درصد بالاتر از مقاومت فشاری بتن بدون نانو لوله می‌باشد. پژوهشی در دانشگاه رامابورام توسط گروهی از دانشجویان بر روی ۳۶ نمونه بتن انجام شد که برخی نمونه‌ها بتن معمولی و ۲۷ نمونه دارای بتن با نانو لوله‌های چند جداره بودند. شایان ذکر است که در نمونه‌ها از فوق روان کننده سورفاکتانت (کربوکسیلات) استفاده شده است. درصدهای وزنی نانولوله‌ها بر حسب درصد وزنی سیمان و از قرار $0/0.15$ و $0/0.03$ و $0/0.45$ می‌باشد [12]. بتن استفاده شده از درجه M^{30} ، ماسه عبوری از الک $4,75$ میلیمتر و درشت دانه به قطر 20 میلیمتر و نسبت آب به سیمان $4/4$ می‌باشد. افزایش مقاومت فشاری نمونه ۲۸ روزه با $0/0.45$ درصد نانو لوله، ۲۷ درصد افزایش نشان داده، این در حالی است که مقاومت کششی 45 درصد افزایش داشته است. انتشار ترک کاهش داشته و جذب آب 17 درصد کمتر شده است. جدول ۲ افزایش نفوذناپذیری نمونه‌های ساخته شده با نانو لوله‌های چند جداره را نشان می‌دهد. با افزایش درصد نانولوله‌ها جذب آب کاهش پیدا کرده است. با اضافه کردن نسبت $0/0.45$ درصد نانولوله، جذب آب $17/76$ درصد کاهش نشان داده است.

جدول ۲: درصد نانو لوله و درصد جذب آب و کاهش جذب آب

Si.No	% of MWCNT	% of water absorption	% Reduction in water absorption
1	Conventional concrete	0.5873	-
2	0.015	0.5273	10.22
3	0.030	0.5027	14.41
4	0.045	0.483	17.76

در پژوهشی که توسط یوتی بارج و همکارانش انجام شد به بحث در مورد نقش پراکندگی نانولوله‌های چند جداره بر ویژگی‌های مقاومت فشاری خمیر سیمان با روش اختلاط‌های مختلف و با اضافه کردن $0/2$ درصد وزنی نانولوله‌ها به سیمان می‌پردازد. نمونه مورد آزمایش در این پژوهش نمونه مکعبی به ابعاد $40 \times 40 \times 160$ میلیمتر و عمل آوری نمونه‌ها در مدت زمان $7, 14, 28$ و 35 روز انجام شده است [13]. نکته قابل ذکر در این پژوهش عدم وجود فوق‌برانگشتده در طرح اختلاط بتن‌های مورد آزمایش می‌باشد. سه تیپ نمونه بتن در این تحقیق مورد آزمایش قرار گرفته است. تیپ اول بتن‌های بدون مواد نانولوله، تیپ دوم بتن‌های حاوی نانولوله‌ای کربنی بصورت $3/4$ پودر و تیپ سوم $1/8$ نانولوله‌ای کربنی بصورت محلول $1/4$ می‌باشد. نتایج مقاومت فشاری نمونه‌ها در جدول ۳ مشاهده می‌شود.

جدول ۳: مقاومت فشاری نمونه‌ها

Curing days	Pure cement aqueous mixing without mwcnts	Mwcnts. cement powder form	Mwcnts.cement aqueous form
7	12.53	13.5	15
14	14.47	15.65	17.37
28	17.05	18.5	20.08
35	17.20	18.63	20.20

خواص نانولوله‌ای کربنی

خواص مکانیکی و حمل و نقل ذاتی نانولوله‌ها، آن‌ها را به الیاف کربن کاملی تبدیل کرده در جدول ۴ مقایسه این خواص با سایر مواد مهندسی مشاهده می‌شود.

جدول ۴: خواص مکانیکی نانولوله‌ای کربنی

Fiber Material	Specific Density	E (TPa)	Strength (GPa)	Strain at Break (%)
Carbon Nanotube	1.3 - 2	1	10 - 60	10
HS Steel	7.8	0.2	4.1	< 10
Carbon Fiber - PAN	1.7 - 2	0.2 - 0.6	1.7 - 5	0.3 - 2.4
Carbon Fiber - Pitch	2 - 2.2	0.4 - 0.96	2.2 - 3.3	0.27 - 0.6
E/S - glass	2.5	0.07 / 0.08	2.4 / 4.5	4.8
Kevlar* ۴۹	1.4	0.13	3.6 - 4.1	2.8

جزییات آزمایش

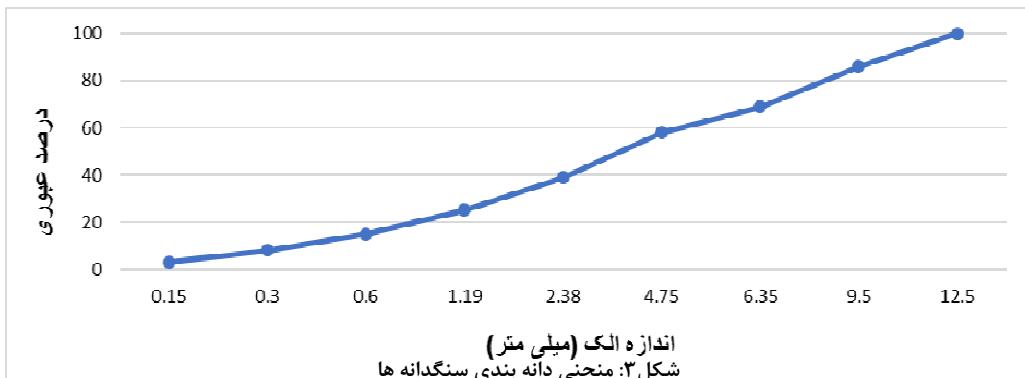
۱- مصالح مصرفی

۱-۱- سنگدانه‌های:

در این پژوهش، از شن کوهی موجود در شهر اراک با منحنی دانه‌بندی شکل ۲ و ماسه کوهی با منحنی دانه‌بندی شکل ۳ استفاده شد. حداکثر اندازه درشت دانه $12/5$ mm می‌باشد.

شکل ۲: منحنی دانه بندی درشت دانه

وزن مخصوص درشت دانه نیز ۲/۷۱ گرم بر سانتی متر مکعب مطابق با ASTM C۱۲۷-۸۸ بdst آمد. جذب آب درشت دانه های مصرفی نیز ۱/۵ درصد بdst آمد. وزن مخصوص خشک میله خورده برای شن ۱۵۹۴ کیلو گرم بر متر مکعب، مطابق با ASTM C۲۹-۷۸ بdst آمد. وزن مخصوص و جذب آب ماسه مصرفی مطابق با ۲/۵۹ گرم بر سانتی متر مکعب و ۴/۷ درصد بdst آمد. لازم به ذکر است آزمایش ها با ماسه دارای SE = ۹۸/۴ و مدول نرمی ۲/۷۹ انجام گرفت (شکل ۳).

۱-۲ سیمان

در این پژوهش برای ساخت نمونه های بتونی از سیمان پرتلند تیپ ۲ دلیجان با چگالی دانه های ۳/۱ گرم بر سانتی متر مکعب و با مشخصات مندرج در جدول ۵ استفاده شده است.

جدول ۵: مشخصات شیمیایی سیمان مصرفی

ترکیب شیمیایی سیمان	درصد تشکیل دهنده	ترکیب شیمیایی سیمان	درصد تشکیل دهنده
SiO ₂	20.90	K ₂ O	0.60
Al ₂ O ₃	5.5	Cl	0.013
Fe ₂ O ₃	4.30	LoI	0.93
CaO	65.02	C _{TS}	60.80
SO ₃	1.80	C _{ra}	6.0
MgO	1.02	C _{raf}	13.00

۱-۳ نانو لوله های کربنی چندجداره (MWCNT)

این مواد به صورت پودری شکل تهیه شد و مشخصات فنی آن در جدول ۶ مشخص شده است.

جدول ۶: مشخصات فنی نانو لوله کربن چندجداره (MWCNT)

>98 wt%	خلوص (ذرات نانو کربن)
>99 wt%	خلوص (عنصر کربن)
5-15 (nm)	قطر خارجی
3-5 (nm)	قطر داخلی
50 (μm)	طول
1200 (GPa)	مدول یاتک
150 (GPa)	استحکام کششی
2.6 (g/cm^3)	چگالی

۱-۴ میکروسیلیس

میکروسیلیس مصرفی تهیه شده از شرکت فروآلیاژ ازنا می باشد. مشخصات شیمیایی میکروسیلیس مصرفی در جدول ۷ مشخص شده است.

جدول ۷: مشخصات فنی میکروسیلیس

پودر خاکستری رنگ	شكل ظاهری
پوزولان متکل از ۹۸ درصد ذرات فعال SiO_2	پایه شیمیایی
۱۵۰-۳۰۰ کیلوگرم در متر مکعب	وزن مخصوص
۰.۰۲-۰.۰۵ میکرون	قطر ذرات
۹۷۴/۰ درصد	قلیاییت
۲۰ متر مربع بر گرم	سطح ویژه

۲- برنامه‌ی آزمایشگاهی

ساخت بتن نانو لوله همانند بتن سیمانی انجام می شود و قلی از اینکه فرآیند مخلوط کردن مصالح انجام گیرد بخصوص سیمان، ابتدا پودر نانو لوله کربنی را در حمام آلتراسونیک به مدت ۳۰ دقیقه با آب همگن می کنیم. زیرا این نوع پودر با آب به هیچ عنوان همگن نمی شود. گچ دستگاه مقدار آب مشخص شده در ظرف مخصوص اختلاط را نشان می دهد. بعد از همگن شدن پودر نانو لوله با آب، سیمان را به مخلوط اضافه می کنیم. دلیل این کار این است که باید مخلوط آب و نانو

لوله در ذرات سیمان نفوذ کند.

شن را شسته و در دستگاه اون خشک می‌کنیم. سپس شن و ماسه توزین شده را درون سینی آزمایشگاهی ریخته و در گام بعدی سیمان را به مخلوط اضافه کرده و به مدت ۳۰ ثانیه اختلاط انجام می‌شود. در مرحله بعد نیمی از آب را به مخلوط اضافه کرده و مخلوط را بهم می‌زنیم و در پایان آب باقی مانده را به مخلوط اضافه می‌کنیم و فرآیند اختلاط انجام می‌شود. سپس مصالح را در ۳ الی ۴ لایه در قالبی که از قبل به وسیله روغن سطح داخلی آنها خوب چرب شده است می‌ریزیم و به وسیله یک میله با کوییدن آن عملیات ویره را انجام می‌دهیم. بعد از پرسدن قالب‌ها عملیات پرداخت سطح نمونه‌ها را انجام می‌دهیم. سپس نمونه‌ها را به مدت ۲۴ ساعت زیر پوشش پلاستیکی به منظور حفظ رطوبت بتن قرار می‌دهیم.

۱-۲ طرح اختلاط :

روش تعیین طرح اختلاط روش حجمی مطابق با ACI ۲۱۱-۰۹ است. در این روش حجم بتن تازه تهیه شده با جمع حجم‌های مطلق مواد سیمانی، سنگدانه‌ها، آب و هوای محبوس مساوی در نظر گرفته می‌شود. طرح اختلاط بتن سیمانی در جدول ۸ مشاهده می‌کنیم.

جدول ۸: طرح اختلاط بتن سیمانی

شماره طرح	سمان	آب	آب به سیمان	شن	ماسه
TC	۳۵۰	۱۵۷,۵	۰,۴۵	۷۵۷	۱۰۴۵

برای بتن دارای نانو لوله نیز از طرح اختلاط جدول ۹ استفاده می‌کنیم. لازم به ذکر است که این نمونه حاوی ۱۵٪ درصد وزنی سیمان، نانو لوله کربنی چندجداره می‌باشد.

جدول ۹: طرح اختلاط بتن نانو لوله کربنی

MWCNT	ماسه kg/m ³	شن kg/m ³	آب به سیمان	آب kg /m ³	سیمان kg/m ³	شماره طرح
۰,۱۵	۱۰۴۵	۷۵۷	۰,۴۵	۱۵۷,۵	۳۵۰	TCNT ^۲

۲-۲ طراحی آزمایشات

مقاومت فشاری بتن

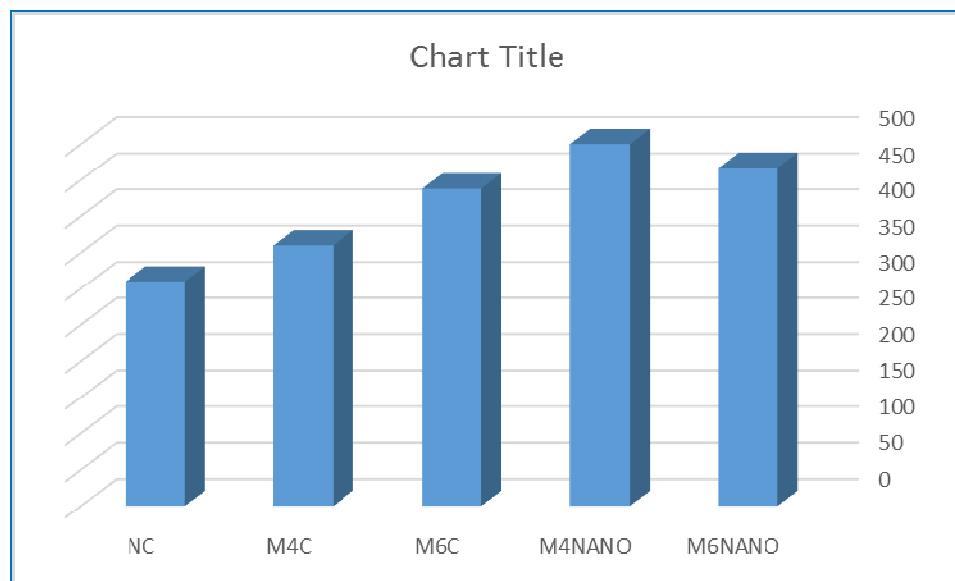
در پژوهش انجام گرفته تمامی آزمایش‌های مقاومت فشاری روی نمونه‌های مکعبی (10×10×10 cm) صورت گرفته است و همچنین به دلیل وجود اطلاعات جامع در مورد انواع نمونه‌ها، در اینجا فقط نوع مکعبی شرح داده شده است. در این آزمایش نمونه‌های مکعبی در سنین ۷، ۲۸ و ۹۰ روزه مورد تست و بررسی قرار گرفتند. شایان ذکر است که تمامی نمونه‌ها ۲۴ ساعت قبل از این که زیر جک مقاومت فشاری قرار بگیرند در محیط آزمایشگاه در دما ۲۵ درجه سانتی گراد قرار داده شده‌اند. در جدول ۱۰ نتیجه آزمایش مقاومت فشاری ۷، ۲۸ و ۹۰ روزه آورده شده است.

جدول ۱۰: نتایج تست مقاومت فشاری ۷ و ۲۸ و ۹۰ روزه

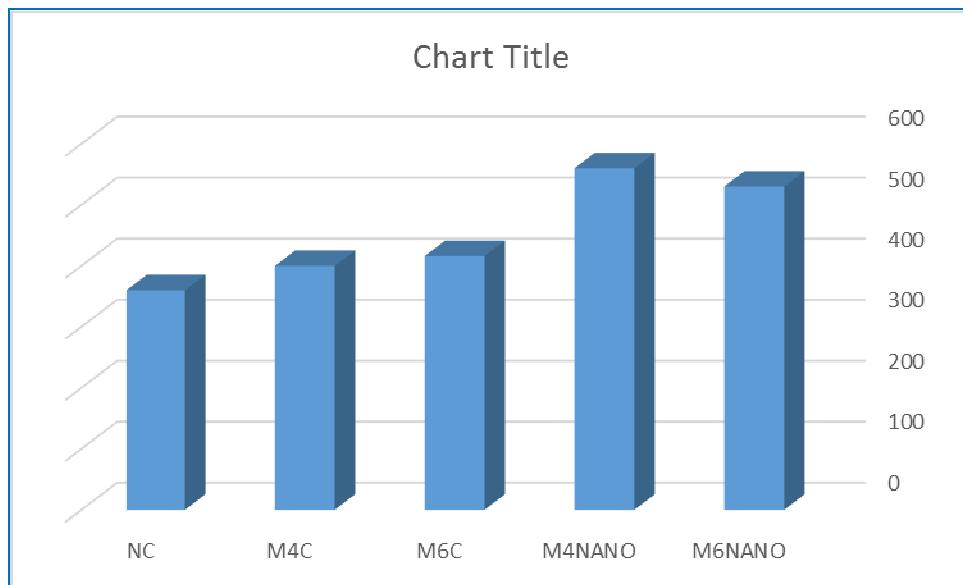
نوع بتن	۷ روزه	۲۸ روزه	۹۰ روزه	مقاومت فشاری kg/cm^2
M ⁴ C	۳۶۰	۴۰۰	۴۵۶	
M ⁶ C	۴۳۸	۴۱۶	۴۶۰	
M ⁴ NANO	۵۰۰	۵۶۰	۵۷۱	
M ⁶ NANO	۴۶۷	۵۳۰	۵۵۰	
NC	۳۱۰	۳۶۰	۳۶۰	

در جدول ۱۰، طرح NC طرح شاهد بتن سیمانی می‌باشد. طرح M⁴C و M⁶C همان طرح بتن سیمانی می‌باشند که به آن‌ها برتریب ۴٪ و ۶٪ وزن سیمان میکروسیلیس اضافه شده است و دو طرح M⁴NANO و M⁶NANO همان طرح‌های حاوی میکروسیلیس می‌باشند که به آن‌ها مقدار ۱۵٪ وزن سیمان، نانولوله کربن چند جداره اضافه شده است.

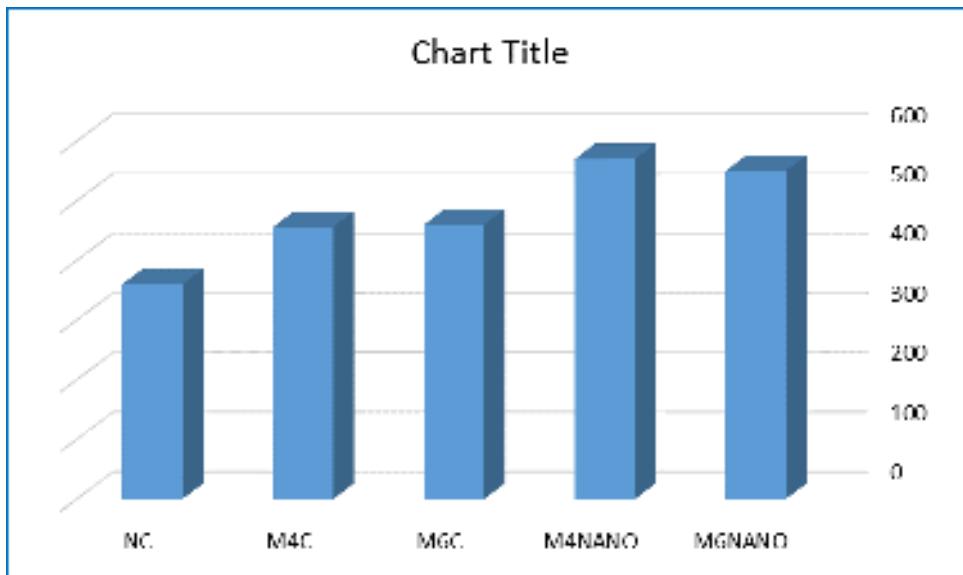
در نمودارهای میله‌ای شکل‌های ۴، ۵ و ۶ بصورت کمی تغیرات مقاومت فشاری نمونه‌ها در سنین مختلف مشاهده می‌شود.

شکل ۴: نمودار مقاومت فشاری ۷ روزه با درصدهای میکروسیلیس و نانولوله کربنی

شکل ۵ : نمودار مقاومت فشاری ۲۸ روزه با درصدهای میکروسیلیس و نانولوله کربنی

شکل ۶ : نمودار مقاومت فشاری ۹۰ روزه با درصدهای میکروسیلیس و نانولوله کربنی

در نمونه‌های ۷ روزه در طرح M^6C ، M^4C ، M^6NANO ، M^4NANO درصد افزایش، طرح M^6C ، M^4C درصد افزایش و طرح M^6NANO درصد افزایش مقاومت فشاری را مشاهده کردیم. در نمونه‌های ۲۸ روزه در طرح M^6C ، M^4C درصد افزایش، طرح M^6NANO ، M^4NANO درصد افزایش و در طرح M^6NANO درصد افزایش مقاومت را شاهد بودیم. در نمونه‌های ۹۰ روزه در طرح M^6C ، M^4C درصد افزایش، طرح M^6NANO درصد افزایش، در طرح M^6NANO در طرح M^4NANO درصد افزایش و در طرح M^6NANO درصد افزایش مقاومت فشاری را مشاهده کردیم. از نتایج سینی آزمایش مشاهده می-شود که نمونه‌های بتون نانولوله در مدت زمان بیشتر کارایی بالاتری را نشان می‌دهند. همان‌طور که می‌بینیم نمونه‌های ۹۰ روزه افزایش چشمگیری را نسبت به نمونه‌های ۲۸ روزه نشان می‌دهند. نتایج حاصل از آزمایش مقاومت فشاری نمونه حاوی $15/0$ درصد وزنی سیمان نانولوله کربنی در مقایسه با نتایج پژوهش شهرجردی [۱۴] که افزایش مقاومت فشاری $25/2$ و $37/0$ درصد بترتیب برای سینی ۲۸ و ۹۰ روزه را نشان داده بود که نشان دهنده صحبت و درستی انجام آزمایشات و

نحوه اختلاط مواد نانولوله کربنی در ترکیب بتن می‌باشد.

از نتایجی که در پژوهش حاضر حاصل می‌شود نانولوله‌های کربنی در ماتریس سیمانی نقش پل زنی بین اجزای تشکیل دهنده ماتریس که این موضوع ناشی از پراکندگی صحیح این مواد در نمونه بتی مورد نظر می‌باشد را دارد. میکروسیلیس نقش پرکننده را در بین سایر اجزا تشکیل دهنده مخلوط بتی دارد. از این رو نمونه بتی مورد آزمایش مقاومت فشاری قابل قبولی را نسبت به نمونه شاهد بتی کسب کرده است. تاثیر افزایش درصد وزنی افروندی میکروسیلیس باعث افزایش تاثیر منفی در خواص بتن تازه گشته است. بیشترین مقاومت فشاری در سینم ۷ روزه و ۹۰ روزه مربوط به طرح M^4NANO می‌باشد. این در حالی است که نمونه M^6NANO که دارای درصد میکروسیلیس بیشتری نسبت به M^4NANO می‌باشد مقاومت کمتری را نشان می‌دهد. استفاده از نانولوله‌های کربنی تاثیر قابل توجهی بر رفتار مکانیکی بتن تحت فشار و مقابله با ریزتر کهها می‌گذارد.

نتیجه گیری

در این پژوهش به بررسی مقاومت فشاری بتن‌های دارای نانولوله‌های کربنی حاوی میکروسیلیس پرداخته شد. شایان ذکر است نمونه‌های بتن سیمانی نیز جهت مقایسه عملکرد ساخته شده در زمان‌ها و سینم مشابه مورد تست و بررسی قرار گرفت. در سین ۷ روز کمترین میزان مقاومت فشاری برای نمونه‌های شاهد بتن سیمانی بوده است. در سین ۲۸ روز نیز بهترین عملکرد مربوط به نمونه بتن دارای نانولوله کربنی حاوی میکروسیلیس با ۴ درصد وزنی سیمان میکروسیلیس و ۶ درصد وزنی سیمان میکروسیلیس بوده و با در نظر گرفتن صرفه اقتصادی نمونه دارای ۴ درصد میکروسیلیس به همراه نانولوله بهترین عملکرد را دارا است. مقاومت‌های فشاری ۲۸ روزه در طرح M^4C ۱۱٪، افزایش مقاومت و در طرح M^6C ۱۵٪، افزایش مقاومت و در طرح M^4NANO ۵۵٪، افزایش مقاومت و در طرح M^6NANO ۴۷٪، افزایش مقاومت را شاهد بودیم. مقاومت‌های فشاری نمونه‌های ۹۰ روزه با طرح M^4C ساخته شده ۲۶٪ افزایش مقاومت فشاری را شاهد کردیم. شایان ذکر است نمونه‌های ۹۰ روزه درصد افزایش مقاومت چشمگیری را حتی نسبت به نمونه‌های ۲۸ روزه نشان دادند. شاید بتوان گفت علت این افزایش مقاومت واکنش‌هایی باشد که طی زمان در نمونه‌های بتی مذکور نمایان نمی‌شود.

پیشنهادات

- با توجه به نتیجه‌های به عمل آمده مشخص می‌شود نانولوله‌های کربنی در مدت زمان بیشتر تاثیر قابل توجهی نشان می‌دهند بنابراین پیشنهاد می‌شود آزمایشات در بازه‌های زمانی طولانی‌تری مورد پژوهش قرار گیرند.
- آزمایشات بر روی بتن سیمانی با روکشی از محلول نانولوله‌های کربنی انجام شود.
- از فوق روان کننده‌های مانند سورفاکتانت جهت بهتر پراکنده شدن مواد نانو در ماتریس سیمان استفاده شود.

مراجع

- [۱] عابدینی، ف. (۱۳۹۲). "بررسی و تحلیل چگونگی بهره‌گیری از فناوری نانو در توسعه معماری پایدار". همايش ملی معماری پایدار و توسعه شهری، بوکان.
- [۲] Kahn, J. (۲۰۰۶). "Nanotechnology". National Geographic, ۹۸-۱۱۹.
- [۳] هورنهايد، ه. (۱۳۶۳). "طراحی، ساخت و بررسی خواص مکانیکی بتن‌های خودمتراکم". پایان نامه کارشناسی ارشد، بخش مهندسی عمران دانشگاه شهید باهنر کرمان.
- [۴] نادرپور، ر. (۱۳۶۳). "پلی به سمت امنیت و پیشرفت". مجله فناوری نانو، شماره اول.
- [۵] <http://nanopac.org/fa/nanotech.aspx>
- [۶] <http://www.exirsharg.com>
- [۷] بیگدلی، ع.، پیشورو، علی. (۱۳۸۸). "فن آوری نانو و پوشش‌های نانو ساختار بهترین راه حل برای کاهش مصرف انرژی در ساختمان". فصل نامه پوشش‌های سطحی، شماره ۲۸.
- [۸] ستاد ویژه توسعه فن آوری نانو. (۱۳۸۸). "فن آوری نانو و صنعت ساختمان". مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن.

- [۹] پناهی، م.ا، ابراهیمی، ک. (۱۳۸۵). "کاربرد نانو لوله های کربنی در صنعت بتن".
- [۱۰] Nochaiya, T., Chaipanich, A. (۲۰۱۱). "Behavior of multi-walled carbon nanotubes on the porosity and microstructure of cement-based materials". *Appl Surf Sci* vol ۲۵۷, no ۶, pp ۱۹۴۱–۱۹۴۵.
- [۱۱] Ielusz, M. (۲۰۱۴). "carbon nanotubes influence on the compressive strength of cement composites".
- [۱۲] Madhavi, T. (۲۰۱۳). "Effect of Multiwalled Carbon Nanotubes On Mechanical Properties of Concrete". no. 2277, pp 2–4.
- [۱۳] Bharj, J. (۲۰۱۴). "Role of Dispersion of Multiwalled Carbon Nanotubes on Compressive Strength of Cement Paste". no. ۲, pp ۳۴۰–۳۴۳.
- [۱۴] شهرجردی، ع. (۱۳۹۴). "بهبود عملکرد بتن های معمولی با استفاده از نانولوله های کربنی چند جداره". پایان نامه کارشناسی ارشد، بخش مهندسی عمران دانشگاه آزاد اسلامی اراک.